

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ.

ระหว่าง	บริษัท ค.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ค. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ค. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นบริษัทจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์โตเกียว (Tokyo Stock Exchange) ประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) โดยมีรายได้รวมในประเทศไทย x,xxx,xxx,xxx.xx บาท

ทั้งนี้ บริษัท ค. มีบริษัทที่มีลักษณะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย จำนวน ๓ บริษัท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) บริษัท ค.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประเภทธุรกิจ ๒๖๑๐๓ การผลิตแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม จำนวน x,xxx,xxx,xxx.xx บาท

๒) บริษัท ค.๒ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประเภทธุรกิจ ๔๖๕๒๑ การขายส่งอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม จำนวน xxx,xxx,xxx.xx บาท

๓) บริษัท ค.๓ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประเภทธุรกิจ ๔๖๕๒๑ การขายส่งอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม จำนวน x,xxx,xxx,xxx.xx บาท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จัดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น ประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) โดยมีรายได้รวมในประเทศไทย xxx,xxx,xxx.xx บาท

ทั้งนี้ บริษัท อ. มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณา ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท ได้แก่ บริษัท อ.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประเภทธุรกิจ ๔๖๕๒๑ การขายส่งอุปกรณ์ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม จำนวน xxx,xxx,xxx.xx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ x,xxx,xxx,xxx.xx บาท

๒.๔ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท ค. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นสามัญของบริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) จำนวน x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ทำให้จากเดิมบริษัท ค. ถือครองหุ้นจำนวน xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ x.xx และภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ค. จะมีจำนวนหุ้นรวม x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมด โดยได้กระทำการโอนหุ้นแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๕ โครงสร้างผู้ถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ค. ถือหุ้นในบริษัท อ. จำนวน x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx

๒.๖ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

บริษัท ค. ได้ชี้แจงในแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจว่า การรวมธุรกิจด้วยวิธีการเข้าซื้อหุ้นครั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจต่างประกอบธุรกิจเป็นบริษัทจัดจำหน่าย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ประเภทเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ทั้งนี้ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ในตลาดที่เกี่ยวข้องทั้งสองนั้นต่างมีความสัมพันธ์กันในห่วงโซ่อุปทาน การเข้าซื้อหุ้นในครั้งนี้จึงเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองบริษัท ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการทำให้ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายเติบโตและมีมูลค่าบริษัทเพิ่มมากขึ้น

๓. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๓.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ค. ประกอบธุรกิจจัดจำหน่าย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment)

๓.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment)

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ จำนวน ๒ ตลาด คือ (๑) ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และ (๒) ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) เนื่องจากเป็นตลาดเดียวกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

๔. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาดตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่ผ่านมาในการกำหนดขอบเขตตลาดเรื่องการรวมธุรกิจ รายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor)

เซมิคอนดักเตอร์หรืออุปกรณ์กึ่งตัวนำ (Semiconductor) คือ สารกึ่งตัวนำหรือวัสดุที่มีคุณสมบัติกึ่งนำไฟฟ้า ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเชื่อมโยงหลายอุตสาหกรรม เช่น รถยนต์ไฟฟ้า ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ โครงข่ายสื่อสาร และอุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยเซมิคอนดักเตอร์สามารถจำแนกตามลักษณะของผลิตภัณฑ์และการใช้งานได้เป็น ๔ ประเภท^๑

เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) คือ วงจรรวม (Integrated Circuit: IC) ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำหรือวัสดุที่มีคุณสมบัติกึ่งนำไฟฟ้า เช่น ซิลิคอน (Silicon) ซึ่งจะถูกนำมาทำเป็นแผ่นกลมบาง ๆ เรียกว่า เวเฟอร์ (Wafer) ในกระบวนการผลิต ผู้ผลิตจะใช้กระบวนการทางเคมีและฉายแสงที่ซับซ้อน (Lithography) เพื่อแกะสลักและสร้างอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็กจำนวนมากบนพื้นผิวเวเฟอร์ เมื่อกระบวนการเสร็จสิ้น วงจรเหล่านี้จะถูกจัดเรียงเป็นตารางบนเวเฟอร์ แต่ละช่องตารางที่ถูกตัดออกมาเรียกว่า ชิป (Chip) หรือ ไมโครชิป (Microchip) ในลักษณะการใช้งานชิปเหล่านี้จะถูกนำไปบรรจุในแพ็คเกจพลาสติกหรือเซรามิก เพื่อนำไปติดตั้งบนแผงวงจรไฟฟ้าในโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ หรือยานยนต์

จากการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า เซมิคอนดักเตอร์ เป็นส่วนประกอบสำคัญในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ มีขอบเขตครอบคลุมสินค้าหลายประเภท ได้แก่ วงจรรวม (Integrated Circuits) อุปกรณ์ต่อเนื่อง (Discrete Devices) เซนเซอร์ (Sensors) และอุปกรณ์ออปโตอิเล็กทรอนิกส์ (Optoelectronic Devices) สินค้าเหล่านี้ถูกนำไปใช้งานในหลากหลายอุตสาหกรรม เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภค ยานยนต์ และอุตสาหกรรม

^๑ เซมิคอนดักเตอร์สามารถจำแนกตามลักษณะของผลิตภัณฑ์และการใช้งานได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่ (๑) สารกึ่งตัวนำชนิดเดียว คือ เซมิคอนดักเตอร์ชั้นพื้นฐานมีสารกึ่งตัวนำชนิดเดียว สามารถทำหน้าที่ได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น ทรานซิสเตอร์สัญญาณขนาดเล็ก วงจรเรียงกระแส ตัวต้านทาน ตัวเก็บประจุ และไดโอด (๒) ออปโตอิเล็กทรอนิกส์ คือ เซมิคอนดักเตอร์ที่ตอบสนองต่อแสง ปล่อย หรือปรับเปลี่ยนคลื่นแสง เช่น Light-Emitting Diode (LED) เลเซอร์ไดโอด ใช้ในไฟจราจร โซลาร์เซลล์ อุปกรณ์อินฟราเรด เครื่องตรวจจับภาพถ่าย ไฟเบอร์ออปติก (๓) เซนเซอร์และแอคทูเอเตอร์ คือ เซมิคอนดักเตอร์ที่ได้รับการออกแบบให้ตอบสนองต่ออุณหภูมิแรงกด ความเคลื่อนไหว ตำแหน่งที่ตั้ง หรือคุณสมบัติทางกายภาพเคมี ชีวภาพอื่น ๆ เช่น ชิปแรงดัน มาตราวัดความเร่ง ชิปเข็มทิศ ที่ใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์ โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์สวมใส่ฟิตเนส และ (๔) วงจรรวม คือ ชิปเซมิคอนดักเตอร์ที่มีสารกึ่งตัวนำหลายชิ้นเชื่อมต่อกัน สามารถตอบสนองหรือทำหน้าที่ได้มากกว่าหนึ่งอย่าง เช่น หน่วยความจำ Dynamic Random-Access Memory (DRAM) Static Random Access Memory (SRAM) และส่วนประกอบขนาดเล็ก 8-bit / 16-bit / 32-bit Microcontrollers (MUCs) ที่ใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์พกพา

๔.๑.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

(๑) การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ธุรกิจการจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจำหน่ายสินค้าประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป โดยลูกค้าที่ต้องการซื้อเซมิคอนดักเตอร์ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้า หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งเซมิคอนดักเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์การใช้งานเฉพาะและถูกออกแบบให้สอดคล้องกับการใช้งานของอุปกรณ์แต่ละประเภท เช่น การประมวลผลและการจัดเก็บข้อมูล (Processing and Data Storage) การควบคุมและสลับสัญญาณ (Switching and Signal Control) อย่างไรก็ตาม ลูกค้าไม่สามารถเปลี่ยนไปซื้อสินค้าประเภทอื่น เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป หรือชิ้นส่วนไฟฟ้าอื่น ๆ มาทดแทนเซมิคอนดักเตอร์ได้ เพราะแต่ละอุปกรณ์ถูกออกแบบมาให้ทำงานเฉพาะด้าน ซึ่งถ้าใช้สินค้าอื่นแทนจะไม่สามารถทำหน้าที่เดียวกันในกระบวนการผลิตของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ผู้จัดจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ส่วนใหญ่จะพึ่งพาผู้ผลิตที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตเซมิคอนดักเตอร์และไม่สามารถผลิตเซมิคอนดักเตอร์ได้เอง โดยมีหน้าที่จัดให้มีการกระจายสินค้าและการบริหารจัดการพื้นที่คลังสินค้า ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการได้โดยง่าย โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านอุปสงค์และด้านอุปทานพบว่า ธุรกิจจำหน่ายตลาดเซมิคอนดักเตอร์มีความแตกต่างจากการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นอย่างมีนัยสำคัญ กอปรกับเป็นธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ จึงกำหนดตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเป็นตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor)

๔.๑.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาทลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้จัดจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์จะจำหน่ายให้กับลูกค้าในหลากหลายอุตสาหกรรม ซึ่งผู้จัดจำหน่ายสามารถจำหน่ายให้กับลูกค้าได้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่ตั้งของลูกค้า เพื่อเป็นกรอบการพิจารณาเงินทุน และส่วนแบ่งตลาดสำหรับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ จึงพิจารณาขอบเขตกำหนดตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นในระดับประเทศไทย จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย

๔.๒ ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment)

ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตลาดสินค้าที่ประกอบด้วย การจัดจำหน่ายฮาร์ดแวร์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์เหล่านี้สามารถประยุกต์ใช้งานได้หลากหลายประเภท เช่น คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ระบบเครือข่ายภายในองค์กร ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การศึกษา และการเงิน

โดยทั่วไป ผู้จัดจำหน่ายในตลาดนี้มักไม่จำหน่ายเพียงผลิตภัณฑ์ประเภทเดียว แต่ให้บริการในรูปแบบครบวงจร มีทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ เครื่องพิมพ์ทั่วไป เครื่องพิมพ์หน้ากว้าง (Plotter) เครื่องทำสำเนา เครื่องฉาย (Projector) จอแสดงผล อุปกรณ์สำหรับการส่งหรือการรับเสียง อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก แผ่นซีดี เป็นต้น

๔.๒.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

(๑) การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ธุรกิจการจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความแตกต่างจากการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่น โดยลูกค้าที่ต้องการจะซื้อสินค้าอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีพฤติกรรมเลือกสินค้าประเภทดังกล่าวโดยแยกต่างหากจากพฤติกรรมในการซื้อสินค้าประเภทอื่น เนื่องจากอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสินค้าที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิคเฉพาะ เช่น ประสิทธิภาพในการประมวลผล ความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้งาน

(๒) การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่จะจำหน่ายสินค้าครอบคลุมอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศทุกประเภท เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล อีกทั้งผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่จะเห็นว่าลูกค้าจะเลือกซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้จำหน่ายเฉพาะทางที่มีชื่อเสียงด้านความเชี่ยวชาญด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือผู้จำหน่ายที่มีการขายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศหลายประเภท

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านอุปสงค์และด้านอุปทานพบว่า ธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศมีความแตกต่างจากการจำหน่ายปลีกสินค้าทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญ กอปรกับเป็นธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ จึงกำหนดตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเป็นตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment)

๔.๒.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในประเทศไทยโรงงานที่มีการนำเข้าอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศมีอยู่กระจัดกระจายซึ่งผู้จัดจำหน่ายสามารถดำเนินการจัดส่งอุปกรณ์เหล่านี้ให้กับลูกค้าได้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ของลูกค้า เพื่อเป็นกรอบการพิจารณายอดขาย และส่วนแบ่งตลาดสำหรับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ จึงพิจารณาขอบเขตกำหนดตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศไทย

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ในประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด จำนวน ๒ ตลาด ได้แก่ (๑) ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย และ (๒) ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ในประเทศไทย

๕. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดขายของผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หรือของผู้ประกอบการที่จจะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย และ (๒) ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ในประเทศไทย เนื่องจากยอดขายในตลาดดังกล่าวเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจ

อันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาดตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๖. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดขายภายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๖.๑ ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓

ในตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ บริษัท ค. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ส่วนบริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และภายหลังการรวมธุรกิจผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจจะมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ x.xx ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เทียบกับร้อยละ xx.xx ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตลาดธุรกิจจำหน่ายเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ในประเทศไทย ไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๖.๒ ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓

ในตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ บริษัท ค. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ส่วนบริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx และภายหลังการรวมธุรกิจผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจจะมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ x.xx ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เทียบกับร้อยละ x.xx ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Equipment) ในประเทศไทย ไม่มีผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่นั้นวันขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ค. จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น และบริษัท อ. จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ค. ได้ซื้อหุ้นสามัญของบริษัท อ. จำนวน x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ทำให้จากเดิมบริษัท ค. ถือครองหุ้นจำนวน xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ x.xx และภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ค. จะมีจำนวนหุ้นรวม x,xxx,xxx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx.xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ค. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท อ. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท อ. นอกจากนี้ บริษัท ค.

และบริษัท อ. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัท ค. และบริษัท อ. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในครั้งนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในครั้งนี้ คือ ตลาดธุรกิจจำหน่ายเคมีคอนกรีตเตอร์ และตลาดธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพบว่า ยอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้ง ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามารถที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ค. และบริษัท อ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๘